
Univerzity se mají dělit podle prestiže

Univerzity se mají dělit podle prestiže

LIDOVÉ NOVINY

08.02.2010, autor: PAVLA KUBÁLKOVÁ

Podle šéfa Akademie věd ČR by mělo být školné na univerzitách odstupňované podle prestiže školy. Bílá kniha a reforma se mu ale příliš nelíbí.

PRAHA Přípravovaná reforma vysokoškolského vzdělávání nebude mít vliv jen na samotné vysoké školy. Jakékoliv změny pocítí také Akademie věd, která se školami velice úzce spolupracuje, neboť jejich práce spolu souvisí.

I proto vedení akademie sleduje přípravu reformy a práci na takzvané Bílé knize. Ne vše ale považuje za správný krok. "Nejsem velkým příznivcem Bílé knihy. Reformě vysokoškolského vzdělávání vytýkám hlavně evidentní pokus zredukovat společenské přínosy vzdělání jen na jakýsi přímý inovační transfer a komercializaci výsledků," řekl LN předseda Akademie věd ČR Jiří Drahoš.

Podle jeho slov to spěje k tomu, že z univerzit budou odcházet lidé, kteří jsou "ušiti" na míru žádanému segmentu průmyslu.

"Vysokoškolské studium ale není jen o tom, že školíme chemiky a fyziky. Univerzita by jim měla dát širší vzdělání. Studenti by si měli uvědomovat, že se vzdělávají, ne že se jen učí, aby pak fungovali v produkčním řetězci," dodal.

Jednou z nejčastěji kritizovaných věcí v reformě terciárního vzdělávání je potlačení autonomie vysokých škol. Přestože ministerstvo školství, které reformu připravuje, tvrdí, že autonomie nebude narušena, školy to vidí jinak. I Jiří Drahoš považuje tento problém v celé reformě za základní. "Není dobré omezit autonomii veřejných vysokých škol, považuji to za neštěstí. Současná reforma se jí snaží omezit pod rouškou filozofie: stát dává peníze, tak bude kontrolovat, jestli ta vysoká škola produkuje přesně to, co si stát myslí. Jenomže co je stát? Momentální vláda, momentální politické uskupení, které se za čtyři roky změní a bude se na to dívat zase jinak," myslí si Drahoš.

Zatím poslední verze Bílé knihy počítá například se zavedením tří typů vysokých škol: vzdělávacích, výzkumných a profesně orientovaných. Tento záměr považuje šéf Akademie věd za správný krok. Důvod je jednoduchý. Každý by jasně věděl, na jaký druh školy se přihlásil a na co je škola zaměřená. Jasně by také bylo například to, které školy dělají kvalitní výzkum. Sem by pak od státu na něj mělo mířit nejvíce peněz. Ne jako je tomu nyní, kdy na něj všechny školy dostávají stejné finance, a to i přesto, že výsledky výzkumu i práce na něm jsou na jednotlivých školách neporovnatelné. "Prospělo by rozdělení vysokých škol i podle jejich kvality. Nejsou a nikdy nebudou stejně dobré. Bylo by správné rozdělení na elitu, průměr a podprůměr," myslí si Jiří Drahoš. Počítá ale s tím, že takové rozdělení by se některým školám vůbec nelíbilo.

Právě ale rozdělení na elitní školy by v budoucnu mohlo být, podle Drahoše, vodítkem při určování výše školného. Jeho výši by totiž odstupňoval podle prestiže univerzit.

"Tu by ale univerzity opravdu musely mít. Každý by věděl, že když se bude hlásit třeba na medicínu, bude ho její studium na Karlově univerzitě stát víc, než když ji vystuduje v Horní Dolní. Ale jeho titul bude mít prestiž a budou se o něj prát nemocnice," vysvětlil.

Nemyslí si tedy, že by zavedení školného na vysokých školách bylo asociální. Za samozřejmé považuje, že by sociálně slabí studenti byli od jeho placení osvobozeni.
"Školné by mělo výchovný rozměr a škole trochu přispělo ke zlepšení finanční situace. Nikoliv však nějak výrazně," dodal.